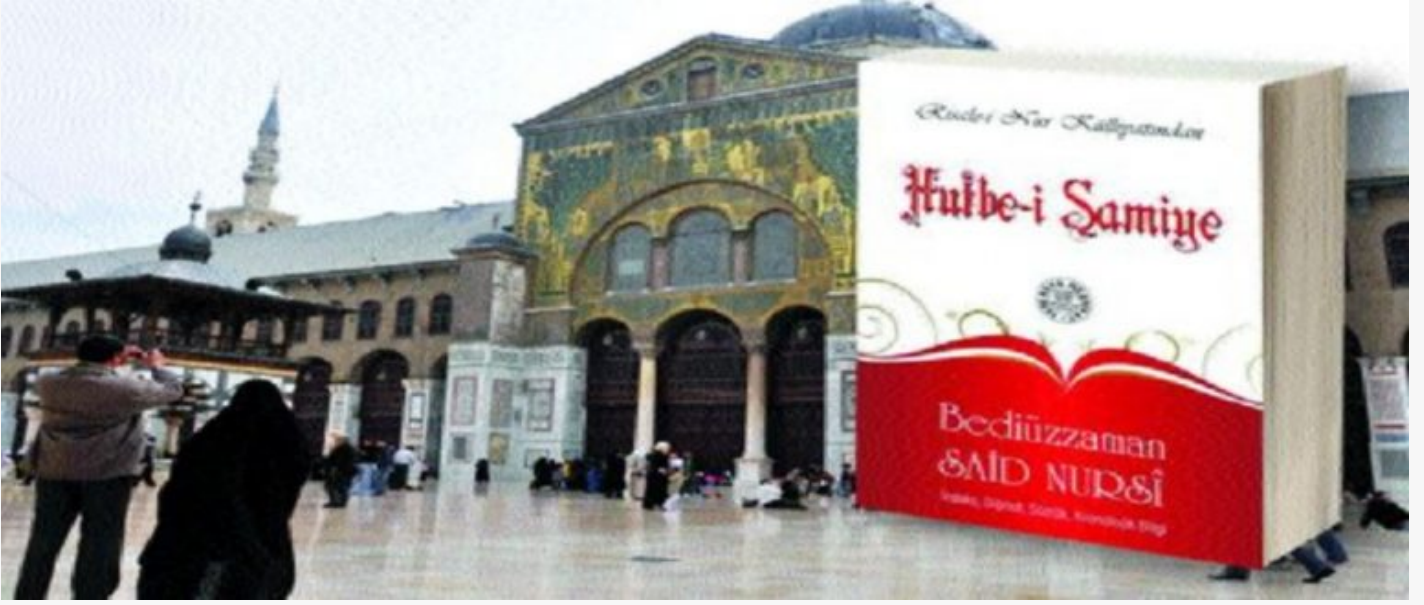

Said Nursi'nin 100 yıllık projesi: Şam hutbesi

100 yıl önce Şam Emevi Camii'nde 10 bin kişilik bir topluluğa Hutbe-i Şamiye isimli nutkuyla hitap eden Bedüzzaman Said Nursi'nin aynı nutku, tam bir asır sonra aynı minberde yeniden okundu. 100 yıl sonra Şam'da, eserleri 40 ayrı dünya diline çevrilen Bedüzzaman vardı...

Bedüzzaman Said Nursi'nin, bir asır önce çağın problemlerine merhem olarak sunduğu Hutbeyi Şamiye, tüm 100 yıl sonra Şam'daki Emevi Camii'nde bir kez daha minbere çıktı. Zaman, mekan, şartlar farklıydı, hutbeyi, okuyanlar, dinleyenler ve tartışanlar da... Ama Said Nursi'nin Hicri 1329'da, yani 100 yıl önce Doğu'nun ve insanlığın sorunlarıyla ilgili yaptığı tespitler ve ortaya koyduğu çözüm önerilerinde hiçbir değişiklik yoktu... Bir asır öncesinden bugüne seslenen Sadi-i Nursi'nin Hutbeyi Şamiye'si, onlarca ilim ve fikir adamının katıldığı bir sempozyumla derde deva niyetine bir kez daha okundu, bir kez daha tartışıldı... O gün, Şam'da tek başına olan Bedüzzaman bir asır sonra eserleri 40 ayrı dünya diline çevrilmiş, Risale-i Nur Külliyyatı adlı 130 parçalık seti milyonlar satan Best Seller olmuş, öğretisi hemen dünyanın her köşesine ulaşmış bir Müslüman bilge olarak oradaydı...

SAİD NURSİ NE DEMİŞTİ

Şam tarih demek, Şam medeniyet demek, Şam kültür demek... Şam Peygamberlerin, sahabilerin, evliyaların, Müslüman, Hıristiyan ve Musevilerin ayak bastığı kutlu mekan. Tarih boyunca neredeyse tüm milletlerin hüküm sürdüğü, Firavunların, Hz.İsa ile aynı dili konuşan Aramilerin, İbranelerin, Babillerin, İran Hükümdarı Keyhüsrev'in, Büyük İskender'in şehri Şam... Romalılar, Abbasiler, Eyyübler, Memluk ve Timurlar, Selçuklular, Osmanlılara diyar olmuş Şam... Ve Suriye Arap Cumhuriyeti'nin başkenti Şam... İnsanlık tarihi kadar eski bir şehir olan Şam, geçtiğimiz günlerde bir tarihe daha tanıklık etti... Said Nursi'nin Hicri 1329, Miladi 1911'de Şam Emevi Camii'nde 10 bin kişilik bir topluluğa verdiği hutbe, aradan bir asır geçtikten sonra bir kez daha okundu. Bedüzzaman, okunduğu gibi önce Arapça daha sonra Türkçe olarak yayınlanan Şam Hutbesi'nde Avrupalıların ilerlemelerinin ve bizim geri kalmamızın sebebinin altı temel hastalık olduğunu vurguluyor ve bu sebepleri şöyle sıralıyordu: "Ye'sin, ümitsizliğin içimizde hayat bulup dirilmesi. Sıdkın, doğruluğun sosyal ve siyasal hayatımızda ölmesi; adavete, yani düşmanlık-çatışma-kutuplaşmaya muhabbet-imanlı insanları birbirine bağlayan rabitaların bilinmemesi, istibdat. ve şahsi menfaatlerin her şeyin üstünde tutulması..."

ÜMİDİ YİTİRME, İSTİŞARE ET...

Bedüzzaman, 100 yıl önce tespit ettiği ve bugün de hala altına imza atılan bu altı hastalığa karşı ilaçlarını, reçetelerini de kendi üslubuyla şöyle ortaya koyuyordu: "El emel." Yani, rahmet-i İlahiden kuvvetli ümit beslemek. Eğer biz İslam ahlakını ve olgunluğunu hayatımızın her safhasında uygulasak, sair dinlerin tabileri de İslam'a girerler. Kur'an bize; "Aklına bak. Neden bakmıyorsunuz? İbret almıyorsunuz? Bil! Meşveret et!" der. Bu hitaplar bizim içindir. Sıdk ve

doğruluk içtimai hayatımızın temelini teşkil eder. Riyakarlık, yalancılık, dalkavukluk alçakça bir yalancılıktır. Evet, her söylediğin doğru olmalı; fakat her doğruyu söylemek doğru değildir. Her söylediğin hak olmalı; fakat her hakkı söylemeye senin hakkın yok. MuhabbeteŞAM SEMPOZYUMU'NDA NELER OLDU? en layık şey muhabbettir. Ve husumete en layık sıfat husumettir. Biz muhabbet fedaileriyiz; husumete vaktimiz yok!”

ŞAM SEMPOZYUMU'NDA NELER OLDU?

100 yıl öncesinden çıkıp gelen bu tavsiyelerin bir kez daha dillendirildiği, bizim de tanıklık ettiğimiz “Hutbe-i Şamiye; Kültür ve Miras Sempozyumu” Kur'an ve Cevşen tilaveti ile başladı. Sempozyumun onur konuğu ve himayecisi Suriye Diyanet İşleri Bakanı Prof. Dr. Abdussettar es-Seyyid toplantının iki ülke adına kültürel yakınlaşmaya ve fikirlerin paylaşımına açılmasına önemli bir katkı sağlayacağını vurguladı. İstanbul'dan Said Nursi'nin yaşayan talebelerinden Mehmet Fırncı'nın yaptığı konuşma ise Türkiye'deki Bediüzzaman'ın sözlerine kıymet verenlerin selamı gibiydi: “Üstadın 100 yıl önce bu topraklarda verdiği konferansın anlam ve önemi hem Suriye için hem Türkiye için çok önemlidir. Çünkü ortak dertlerimize derman üretmeye yönelik fikirsel ve düşünsel bir arayıştı bu açılım. Hamdolsun bir asır sonra tekrar Bediüzzaman'ın görüş ve düşüncelerinin siz değerli İslam alimleri tarafından tartışmaya açılmış olması bizleri ziyadesi ile bahtiyar etmiştir.” Sempozyumda fikirlerini paylaşanlar arasında kimler yoktu ki: Prof. Dr. Ramazan el Buti'den, Prof. Dr. Ali Karadaği'ye, Prof. Dr. Muhammed Hasan el-Buğa'dan Dr. Sadık Derviş'e, Dr. Adnan El Saka'dan Şam Genel Müftüsü Dr. Abdulfetteh El Bezm'e kadar... Sempozyumun sonuç bildirgesinde Bediüzzaman'ın aydınlatıcı vasıflarına vurgu vardı.

OSMANLI ŞAM'DA NELER YAPTI

OSMANLI ŞAM'DA NELER YAPTI Sempozyumda içimize güzellik adına ne varsa doldurduktan sonra sokaklardaki taş duvarlarının her santimetrekaresine tarihin kokusu sinmiş Şam'ın caddelerine dağıldık. Şam, tarih boyunca hüküm süren devletler arasında en çok hizmeti Osmanlı döneminde almış. “Kültür ve tarih cenneti” olarak kabul edilen kardeş ülke Suriye'nin başkentinde yüzü aşkın Osmanlı eseri bulunuyor. Şehre ilk adım atan hükümdar Yavuz Sultan Selim'in izleri hala taze.. Kanuni Sultan Süleyman döneminde Mimar Sinan'ın yaptığı Süleymaniye Camii İstanbul'daki adaşının küçük bir kopyası olarak ayakta duruyor. Şam'ın ortasından geçen Hicaz Demiryolu ise ecdadın imzasını şehrin orta yerine attığının resmi... Hicaz Demiryolu, Mekke, Medine ve Kudüs'ün son halkası olarak kabul edilen Şam'a verilen kutlu belde payesinin de ispatı... Yine son Osmanlı Padişadı Vahdettin de Şam'da dedesinin yaptığı Süleymaniye Külliyesi'nde istirahatatta...

PEYGAMBER METHİNE LAYIK

“Allah'ım Şam'a bereket ver, Allah'ım Şam'a bereket ver, Allah'ım Şam'a bereket ver.” duasıyla Şam'a asıl payeyi veren ise Peygamber Efendimiz... Bir diğer Hadis'de ise atıya ilişkin bir mucize saklı: “Mekke'den Medine'ye hicretten sonra bir hicret daha olacak. Arzın hayırlısı İbrahim'in hicret ettiği yere hicret etsin.” Şam Hz. İsa'nın annesi Hz.Meryem ile Mısır'dan hicret ettiği, on yıl gibi uzun bir süre kaldığı ve Peygamberlik gibi ulvi ve ağır vazifeyi omuzlarına alıp tekrar Kudüs'e hicret ettiği mekan.

SURİYE'Yİ ZİYARET EDİN

Suriye, Şam'ın yanı sıra Halep, Hama ve Lazkiye gibi şehirleriySURİYE'Yİ ZİYARET EDİNle görüp gezilmesi gereken yerlerden... Suriye, Halep ipekleri, telkari işçiliği ve kakmacılığı ile ünlü. Yine Şam fıstıkları ve tatlıları da meşhurları arasında... Şam'da ; Hamidiye çarşısı, Suk el -Hamda ve Su el-şa'lan, Halep'te ise; Kapalı çarşı, Ba'bül Farac alışveriş için uygun. Dolar, Avro ve YTL geçiyor. Suriye'de taksit ile ulaşım çok ucuz. 1-2 YTL'ye her yere gidebilirsiniz. Alışverişlerde pazarlık yapmayı unutmayın. Gezebileceğiniz önemli yerler ise Şam'da Hamidiye Çarşısı, Halep'te, Halep Kalesi, Halep Kapalı Çarşısı, Bimaristan. Hama'daki Asi nehri üzerinde bulunan dünyanın en eski su değirmenleri ve su dolaplarını görmelisiniz.

Yeni Safak